

Tweede programmajournaal 2018

gemeente Dinkelland

Tweede programmajournaal 2018 gemeente Dinkelland

Inleiding

Voor u ligt het tweede programmajournaal over het jaar 2018. Dit tweede programmajournaal over 2018 is de laatste financiële tussenrapportage voordat we het jaar 2018 afsluiten en over gaan tot het opstellen van de jaarverantwoording 2018. Dit tweede programmajournaal over het jaar 2018 vindt zijn basis in achtereenvolgens de volgende documenten:

• Programmabegroting 2018	voordelig saldo jaar 2018	€ 24.000
• 1 ^e programmajournaal 2018	nadelig saldo jaar 2018	€ 241.000
• Koersdocument 2018-2022	voordelig saldo jaar 2018	€ 143.000

De hiervoor genoemde saldi betreffende het begrotingsjaar 2018 zijn gestort dan wel onttrokken aan de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen.

Doel van dit tweede programmajournaal is om het begrotingssaldo 2018 en de stand van de incidenteel beschikbare algemene middelen in overeenstemming te brengen met de feitelijke financiële situatie op basis van bestaand (dus vastgesteld) beleid.

De opbouw van dit (financiële) tweede programmajournaal 2018 is als volgt:

- Relatie tweede programmajournaal 2018 met de begroting 2019
- Begrotingssaldo 2018
 - Mutaties bestaand beleid
 - Dekking mutaties bestaand beleid
 - Samenvatting en conclusies
- Overige mutaties zonder budgettaire gevolgen
- Incidenteel beschikbare algemene middelen
- Stand van zaken en conclusies

Relatie tweede programmajournaal 2018 met de begroting 2019

De formele vaststelling van het tweede programmajournaal 2018 vindt plaats na het vaststellen van de begroting 2019. We hebben de werkelijke cijfers over het jaar 2018 echter wel degelijk betrokken bij het opstellen van de begroting 2019. Als voorbeelden noemen we het sociaal domein en de algemene uitkering.

Dit is ook de reden dat het tweede programmajournaal 2018 zich beperkt tot het jaar begrotingsjaar 2018 en geen meerjarige vertaling kent. Deze meerjarige vertaling is immers reeds opgenomen in de begroting 2019. Verderop in dit programmajournaal wordt deze relatie aan de hand van heel concrete voorbeelden duidelijk.

Begrotingssaldo 2018

Om te komen tot een laatste stand van zaken van het herziene meerjarige saldo zoeken we aansluiting bij het laatst vastgestelde P&C document. Dat is in dit geval het koersdocument 2018-2022. Het jaar 2018 sloot in het koersdocument 2018-2022 met een voordelig saldo van € 143.000. Conform de bestendige gedragslijn is dit voordelige saldo gestort in de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen. In dit tweede programmajournaal 2018 beginnen we dus op 0.

Mutaties bestand beleid

Omschrijving	2018
Exploitatievergoeding openlucht museum	-62
Pensioenvoorziening en wachtgelden wethouders	-248
Dividenden	80
Algemene uitkering	-524
Sanering Diepengoor - herplanten en dergelijke	-115
Sociaal domein	-723
Afwaardering voormalig gemeentehuis Weerselo	-426
Herbestemming voormalig gemeentehuis Weerselo sloop en verkoopkosten	-54
huisvesting basisonderwijs lagere kapitaallasten door afwaardering grondwaarden	71
aflossing lening SVN	-118
lagere kapitaallasten	330
Zwembad De Kuiperberg	25
Werkbudget ambities	50
Onvoorzien	40
verkoop reststroken grond	20
Opruimen conventionele explosieven	0
Kleine verschillen	36
Totaal	-1.618

Vergoeding openluchtmuseum

Op basis van het vonnis van de rechtbank is de gemeente Dinkelland gehouden tot betaling van een exploitatievergoeding van € 30.000 per jaar gedurende een periode van tien jaren. De vergoeding over 2017 en 2018 inclusief wettelijke rente en proceskosten komt ten laste van de jaarschijf 2018. Met ingang van 2019 t/m 2026 een structurele last van € 30.000. Tegen dit vonnis hebben wij beroep aangetekend.

Pensioenvoorziening en wachtgelden wethouders

De voorziening pensioenaanspraken wethouders moeten we van jaar tot jaar in overeenstemming brengen met de meest actuele situatie. Naast een kleine aanpassing als gevolg van fluctuaties van de rekenrente moeten we voor het jaar 2018 ook rekening houden met (toekomstige) wachtgeldverplichtingen van voormalige wethouders.

Dividenden

Het betreft hier een hoger dividend van Enexis en de BNG. Uit de jaarstukken van deze beide verbonden partijen over het jaar 2017 (vastgesteld in 2018) blijkt een hoger dividend dan aanvankelijk werd aangenomen. Vooralsnog gaan we uit van een incidentele meevaller.

Algemene uitkering

Deze lagere algemene uitkering is een gevolg van een verlaging van de omvang van het gemeentefonds omdat het Rijk in 2018 minder verwacht uit te geven dan aanvankelijk werd aangenomen (samen de trap op, samen de trap af). Daarnaast heeft er in het jaar 2018 een extra onttrekking uit het gemeentefonds plaatsgevonden vanwege het BTW compensatiefonds. Er is in 2018 door gemeenten en provincies meer gedeclareerd dan aanvankelijk werd aangenomen. Voor de gemeente Dinkelland een tegenvaller van € 524.000.

Sanering Diepengoor – herplanten en dergelijke

Voor de uitvoering en afronding van de sanering Diepengoor is meer grond(verzet) nodig geweest dan voorzien. Dit werd vooral veroorzaakt doordat de saneringsomvang groter was dan vooraf uit onderzoeken bleek. Ook aanvullend benodigde aanpassingen aan bestratingen, tuinen, groenvoorzieningen en afwatering heeft extra kosten met zich mee gebracht. Voor een deel stonden hier extra inkomsten van de provincie tegenover. In het najaar 2018 worden nog kosten gemaakt voor

herplanting en afrondende werkzaamheden van circa € 35.000. De totale overschrijding op Diepengoor komt naar verwachting uit op ca. € 115.000.

Sociaal Domein

Met ingang van 1 januari 2015 zijn gemeenten op grond van de drie decentralisaties verantwoordelijke voor een aantal nieuwe taken op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de jeugdzorg en de Participatiewet. Aan de hand van ervaringscijfers krijgen we een steeds beter beeld van de benodigde middelen en worden onze ramingen steeds realistischer. In het koersdocument 2018-2022 hebben we aan de hand van gewijzigde wet- en regelgeving (abonnementstarief), cao wijzigingen een toename van de vraag naar zorg en ondersteuning een herziene raming opgesteld. Tegelijkertijd hebben wij ook aangegeven dat de ramingen binnen het sociaal domein met de nodige onzekerheden zijn en blijven omgeven. Dit is onder andere de reden dat we in de begroting 2019 voorstellen een aanvullend bedrag aan weerstandscapaciteit te reserveren van €1 miljoen.

Uit de werkelijke cijfers over de eerste acht maanden van 2018 blijkt dat we voor het jaar 2018 een aanvullend bedrag voor het sociaal domein moeten ramen van ruim € 0,7 miljoen. Specificatie:

Aanvullende ramingen Sociaal Domein 2018	2018
Wmo - hulpmiddelen	-18
Jeugdzorg	-900
Participatiewet - Bbz	-40
Participatiewet - Bijstand	464
Participatiewet - bijzondere bijstand	48
Participatiewet - minimabeleid	28
Participatiewet - reïntegratie	-143
Participatiewet - WSW	-177
Kleine wijzigingen	15
Totaal aanvullende ramingen Sociaal Domein 2018	-723

Algemeen

Op de relatie van deze aanvullende ramingen met de gereserveerde extra weerstandscapaciteit komen we aan verderop in dit tweede programmajournaal 2018 terug.

De meerjarige gevolgen van deze aanvullende ramingen zijn meegenomen in de begroting 2019.

Wmo – hulpmiddelen

Voor de implementatie van de overgang van koop naar huur voor de Wmo hulpmiddelen is op basis van het projectplan een extra bijdrage van de gemeente Dinkelland benodigd.

Jeugdzorg

Naar aanleiding van de werkelijke cijfers uit de jaarverantwoording 2017 en het eerste kwartaal van 2018 hebben we in het koersdocument een eerste doorrekening gemaakt voor 2018. Dit resulteerde in het verhogen van het budget voor jeugdzorg 2018, gezien het feit dat de raming in de primitieve begroting was gebaseerd op de werkelijke kosten in 2016. Met deze eerste verhoging is de raming bijna gelijk gesteld aan de werkelijke kosten 2017. Als we deze doorrekening nu op dezelfde manier maken op basis van de eerste acht maanden van 2018, komen we opnieuw tot een verhoging van het budget voor jeugdzorg 2018. Naast een toenemende vraag om zorg en ondersteuning worden we namelijk nog steeds geconfronteerd met rekeningen uit 2015, 2016 en 2017 waar we bij de jaarverantwoording geen bericht van hebben gekregen. Het merendeel van deze rekeningen is afkomstig van GGZ-aanbieders. Deze aanbieders werken met langdurige jaaroverstijgende zorgtrajecten die achteraf gedeclareerd wordt. Ook weten we dat zorgaanbieders, ondanks dat ze nu periodiek facturen kunnen sturen, nog steeds niet bij zijn met het declareren van de feitelijk geleverde zorg. Met deze twee ontwikkelingen hebben we rekening gehouden in het maken van de doorrekening; echter kunnen we slechts een schatting maken van de hoeveelheid en hoogte van de nog te ontvangen declaraties uit voorgaande jaren en de achterstand van de declaraties in 2018. In het kader van budgetbewaking is dit geen wenselijke ontwikkeling en hierdoor kunnen wij niet tijdig beschikken over realistische prognoses. Daarom is besloten de zorgaanbieders middels het versturen van een brief te wijzen op het belang van het tijdig indienen van declaraties.

Participatiewet

De **Bbz** is een open-eind regeling voor zelfstandigen die (tijdelijk) te maken krijgen met financiële problemen. Op basis van de uitgaven en inkomsten in 2017 en de eerste helft van 2018 hebben we een betere inschatting kunnen maken van het verloop van de kosten. Hieruit blijkt dat de kosten van de aanvragen voor een bedrijfskrediet en lening levensonderhoud lager zijn dan waar we in de raming vanuit zijn gegaan, daarnaast blijkt dat de verwachte inkomsten uit rente en aflossing van leenbijstand ook lager zijn. Echter, de Bbz blijft een open-eind regeling waardoor aanvragen in de laatste maanden van 2018 nog voor verschillen kunnen zorgen t.o.v. de huidige stand van zaken.

Voor het jaar 2018 zijn we uitgaan van een gemiddelde **bijstands**populatie van 225 personen. Gedurende 2018 zien we een aanzienlijke daling in het aantal bijstandsccliënten, waardoor dit gemiddelde sterk is gedaald. Op dit moment is het gemiddelde aantal bijstandsccliënten 210. Daarnaast hebben we de definitieve beschikking ontvangen m.b.t. de gebundelde uitkering, deze beschikking laat een positief beeld zien t.o.v. de huidige raming die was gebaseerd op de meicirculaire 2017. Ook hebben we de beschikking van de aangevraagde vangnetuitkering over 2017 ontvangen, de hoogte van deze vangnetuitkering is € 119.000. We kennen ook een aantal extra kosten die onder de gebundelde uitkering vallen, dit zijn de kosten voor de Bbz starters en de loonkosten van de medewerkers in nieuw beschut. Vanaf maart hebben we één medewerker in nieuw beschut en per 1 september zijn er twee extra gestart. Dit betekent dat we aan de taakstelling voldoen.

Wat betreft de **bijzondere bijstand**, individuele inkomenstoelage, **minima** uitkering en compensatie bovenmatige ziektekosten verwachten we een daling van de lasten t.o.v. de huidige raming. Deze verwachtingen zijn in lijn met de afname van het aantal bijstandsccliënten. Daarnaast heeft Stichting Leergeld Dinkelland aangegeven voor 2018 geen aanvullende middelen nodig te hebben, deze raming kan dus voor 2018 vervallen.

Het **WSW** deel van de rijksvergoeding voor de participatiewet is op basis van de meicirculaire 2018 naar boven bijgesteld. Deze ontvangst is meegenomen in het koersdocument 2018-2022. De hogere doorbetaling ramen we nu. Per saldo een budgettair neutrale verwerking.

De bestaande raming voor de **re-integratie** voorzieningen komt niet meer overeen met de huidige inzet die we op verschillende terreinen plegen. We proberen zoveel mogelijk mensen weer aan het werk te helpen. Op het gebied van re-integratie activiteiten verwachten we een stijging van de lasten. Dit zijn de lasten voor o.a. re-integratie trajecten via de SPD en het Werkplein, jobcoaching, taal werk stages, arbeidsfit maken/trajecten statushouders, loonwaardemetingen, tegemoetkoming kinderopvang en de begeleidingskosten voor nieuw beschut. Hier staat een voordeel op de bijstandslasten tegenover.

Projecten Weerselo

In de commissie op 6 maart 2018 hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken. Hieronder starten we met een overzicht van de tot nu toe begrote budgetten en risico's aangevuld met de voorgenomen mutaties. Vervolgens schetsen we de status van de verschillende deelprojecten. Tevens stellen we daarbij een herschikking van de deelprojecten voor. Met als doel een duidelijker afbakening van de projectonderdelen.

Projecten Weerselo budgetten

bedragen × € 1.000

Status en herschikking budgetten	periode	commissie 6-3-2018	mutaties 2e pj			stand na 2e pj
						31-10-2018
Centrumontwikkeling	2007-2019	3.708	115	-400		3.423
No Regret Bisschopstraat	2018-2019	300			-300	0
Sloop en herontwikkeling gemeentehuis	2018-2019	54			426	480
Rondweg	2007-2021	3.048				3.048
Traverse	2018-2022	3.500		400	300	4.200
Totaal budgetten projecten Weerselo		<u>10.610</u>				<u>11.151</u>

Voorziening riolering

-115**Projecten Weerselo toekomstige risico's**

bedragen × € 1.000

Risico's	periode	commissie 6-3-2018	mutaties 2e pj		stand na 2e pj
					31-10-2018
No Regret Bisschopstraat	2018-2019			200	200
Rondweg	2020-2021	700			700
Totaal risico's projecten Weerselo		<u>700</u>			<u>900</u>

Centrumontwikkeling status financiën:

Op 6 maart bleek dat we nog een voordelige ruimte in dit project hadden van € 106.000. Bij de aanbesteding daarna bleek dat het onderdeel (Semi)openbaar gebied per saldo € 145.000 (7 %) hoger uitviel. Het verschil was met name te verklaren door hogere lasten van de rioleringswerkzaamheden (€ 115.000). Het is uiteraard correct deze vervolgens ten laste van de "voorziening riolering" te brengen. Per saldo voor het project extra middelen van € 115.000. Netto is een hogere investeringslast van € 30.000 dan geraamd. De voordelige ruimte op 30 september 2018 is dan € 106.000 minus € 30.000 is € 76.000.

Centrumontwikkeling herschikking:

In de driehoek van de "Centrumontwikkeling" is de aanpak van de Bisschopstraat gepland parallel aan de traverse voor de jaren 2021-2022. Wij stellen voor de middelen (€ 400.000) over te hevelen naar het onderdeel "Traverse".

No regret Bisschopstraat herschikking:

Dit deel is onlosmakelijk verbonden met de toekomstige aanpak van de "Traverse". Wij stellen voor de middelen (€ 300.000) over te hevelen naar het onderdeel "Traverse".

Sloop en herontwikkeling voormalig gemeentehuis status financiën

De sloop en herontwikkeling hebben we begin maart geraamd op € 54.000. In het kader van "herontwikkeling" zijn we in gesprek met de geselecteerde partij. Het gesloopte deel moeten we nu afwaarderen. Een verlies op de boekwaarde van € 426.000.

Traverse status herschikking en financiën

Aan het oorspronkelijke budget van € 3.500.000 worden, zoals hierboven voorgesteld, middelen overgeheveld van "Centrumontwikkeling" en "No regret Bisschopstraat".

Traverse toekomstige risico's

Het projectonderdeel "No regret Bisschopstraat" is begroot op € 300.000. Volgens de laatste calculatie komen we op € 475.000 (Voorbereiding € 43.000 Uitvoering € 432.000). Daarnaast mogelijk extra kosten van o.a. grond (verbreding bij Plus). De meerkosten worden per saldo geschat op circa € 200.000.

Wij zien deze geraamde meerkosten als een eerste tegenvaller binnen het gehele project "Traverse". We parkeren het bedrag van € 200.000 voorlopig als een toekomstig risico van dit projectonderdeel.

Rondweg toekomstige risico's

In de commissie van 6 maart hebben we aangegeven dat we rekening houden met de volgende toekomstige risico's

- Rondweg planschaderisico € 250.000

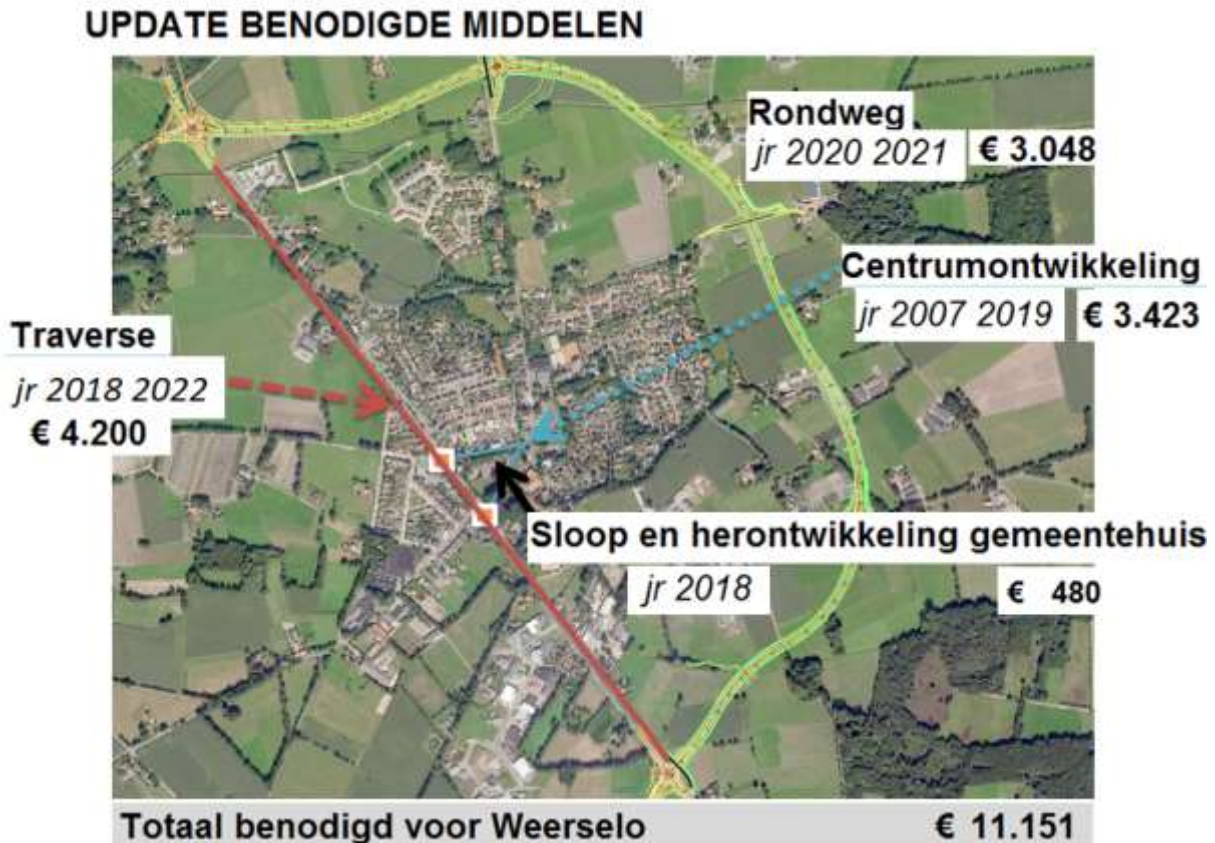
- Rondweg Overhoeken aankoop € 450.000

Conclusie:

Het project “Centrumontwikkeling” loopt qua financiën in de pas.

Het actieve project “No Regret Bisschopstraat” houden we scherp in de gaten. We houden daarbij de risico's in beeld.

We zijn genoodzaakt een deel van het “voormalige gemeentehuis” af te waarderen. Op de dekking en de meerjarige gevolgen hiervan komen we verderop in dit programmajournaal terug.

Aflossing lening basisschool “de Meander” te Ootmarsum

Eind 2002 heeft Stichting Konot, ten behoeve van de bouw van de Brede School in Ootmarsum, een lening afgesloten bij de Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). De gemeente Dinkelland heeft destijds een dotatie gedaan aan dit fonds en hierdoor is er een lening verstrekt aan Stichting Konot. Stichting Konot betaalt rente en aflossing. Deze rente en aflossing wordt vervolgens bij de gemeente gedeclareerd. Bij volledige aflossing, ontvangt de gemeente Dinkelland haar eerste dotatie terug, waardoor e.e.a. voor de gemeente budgettair neutraal verloopt.

Nu vraagt Stichting Konot om vervroegde aflossing van de lening, omdat het hier ‘rondpompen’ van gelden betreft. Wij willen hierin meegaan en stellen voor om het bedrag aan aflossing voor de resterende periode van 9 jaar (€ 118.000) in één keer betaalbaar te stellen aan Konot, zodat zij de lening kunnen aflossen bij SVn. Op de dekking en de meerjarige gevolgen hiervan komen we verderop in dit programmajournaal terug.

Lagere kapitaallasten door inhaalafschrijving schoolgebouwen

Naar aanleiding van de rapportage ‘Samen Scholen 2030’ uit 2011 is in 2012 besloten om de afschrijvingsystematiek met betrekking tot onderwijsgebouwen aan te passen. Dit betekent dat met ingang van 2012 niet meer op onderwijsactiva wordt afgeschreven als de totale boekwaarde van de investering per school op of onder de veronderstelde grondwaarde van € 90 per m² komt.

In de jaarstukken 2017 is op basis van de accountantscontrole 2017 eenmalig een inhaalafschrijving van € 782.000 verwerkt. Met name omdat de grondwaarde van € 90 niet representatief is voor alle schoollocaties.

In het derde kwartaal is op basis van een aantal uitgangspunten een eerste conceptberekening gemaakt. Hieruit blijkt dat we voor 2018 rekening moeten houden met lagere rente- en afschrijvingslasten als gevolg van de afwaardering in 2017. We gaan samen met de accountant het concept bespreken en komen er in de jaarstukken 2018 op terug. Vooruitlopend hierop hebben we wel het resultaat van de conceptberekening meegenomen in dit programmajournaal. Voordeel voor 2018 is circa € 71.000. Op de mogelijke meerjarige gevolgen komen we verderop in dit programmajournaal terug.

Lagere kapitaallasten

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording zijn we verplicht de kapitaallasten (rente en afschrijving) structureel in onze begroting op te nemen vanaf het moment dat het besluit tot de betreffende investering is genomen. We beginnen echter pas met afschrijven in het jaar nadat er sprake is van een boekwaarde. Voor het jaar 2018 betekent dit dat we op incidentele basis een deel van de geraamde kapitaallasten kunnen aframen. Voornaamste veroorzakers zijn de investeringen tweede fase Dusinksweg en de vernieuwbouw Dorper Esch.

Zwembad Kuiperberg

In het coalitieakkoord en het koersdocument 2018-2022 is als doelstelling opgenomen het openluchtzwembad langjarig open te houden. In afwachting van meer duidelijkheid heeft de gemeente Dinkelland de exploitatie overgenomen. Hiervoor is in de begroting 2018 een aanvullend budget van € 74.000 beschikbaar gesteld. Inmiddels blijkt dat het exploitatiesaldo over 2018 een voordeel kent van € 25.000. Dit voordeel wordt vooral veroorzaakt door de uitstekende zomer in 2018 en dus de vele bezoekers.

Werkbudget ambities

In het koersdocument 2108-2022 is voor het jaar 2018 een werkbudget voor de verschillende ambities geraamd. In de begroting 2019 hebben we de verschillende ambities uit dit koersdocument verder geconcretiseerd en ook voorzien van uitvoeringskosten en procesgeld. Het geraamde budget voor 2018 kan derhalve komen te vervallen.

Onvoorzien

Ieder jaar ramen wij een stelpost voor onvoorziene zaken (wettelijk verplicht). Deze stelpost is tot op heden (nog) niet aangewend vandaar dat wij voorstellen deze op incidentele basis te laten vrijvallen.

Verkoop reststroken grond

De verkoop van reststroken grond is een continu proces, maar afhankelijk van de belangstelling van particulieren op voorhand moeilijk in te schatten. Voor het jaar 2018 verwachten we een extra opbrengst van € 20.000

Aantreffen conventionele explosieven

Onlangs zijn conventionele explosieven aangetroffen op het grondgebied van de gemeente Dinkelland. De explosieven zijn gevonden in een gebied dat globaal ligt tussen de Knollerveldweg en de Sniedersveldweg in Deurningen, direct grenzend aan vliegveld Twente. Omdat er sprake is van een zwaar risicogebied moet snel worden gehandeld. Voordat begonnen kan worden met het daadwerkelijk opruimen zal eerst het nodige snoeiwerk moeten worden verricht. Aangezien het hier om werk met een zwaar risico gaat moeten gespecialiseerde bedrijven worden ingeschakeld. De totale kosten van zowel het opruimen als het snoeien door gecertificeerde bedrijven bedragen ongeveer € 175.000. 70% van deze kosten kunnen in rekening worden gebracht bij het Rijk. In afwachting van het daadwerkelijke raadsvoorstel hebben we bij de bepaling van de stand van de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen (begroting 2019) rekening gehouden met de kosten voor de gemeente Dinkelland. In hoeverre deze raming voldoende is om de werkelijke kosten te kunnen opvangen kunnen we op dit moment (nog) niet inschatten.

Kleine verschillen

Deze post bestaat uit meerdere kleine afwijking. Zowel voor- als nadelig.

Voorgesteld wordt in te stemmen met de aangegeven en toegelichte mutaties bestaand beleid en deze te verwerken in het begrotingssaldo 2018.
--

Dekking mutaties bestand beleid

Zoals onder de noemer "mutaties bestand beleid" is aangegeven en toegelicht sluit het jaar 2018 met een nadelig resultaat van ruim € 1,6 miljoen.

In de paragraaf "relatie tweede programmajournaal 2018 met de begroting 2019" hebben wij echter aangegeven dat we bij het opstellen van de begroting 2019 wel degelijk rekening hebben gehouden met de bekende cijfers en ontwikkelingen over het jaar 2018. Niet alleen bij het opstellen van de meerjarige ramingen voor de jaren 2019-2022 maar ook bij het bepalen van de (vrije) ruimte van onze reserves. Heel concreet: met een aantal te verwachten tegenvallers over het jaar 2018 hebben we reeds rekening gehouden. Vandaar dat we daar nu in termen van dekking gebruik van kunnen maken.

De volgende dekkingsvoorstellen komen aan de orde:

- Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen
- Reservering verduurzaming begrotingspositie – creëren structurele begrotingsruimte
- Extra weerstandsvermogen sociaal domein

Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen

Bij het opstellen van de begroting 2019 hebben we voor de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen reeds rekening gehouden met de lagere algemene uitkering over het jaar 2018. Hiervoor hebben we een bedrag gereserveerd van € 524.000.

Voor de kosten van het opruimen van de aangetroffen conventionele explosieven hebben we bij het opstellen van de begroting 2019 een bedrag gereserveerd van € 45.000 binnen de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen.

Reservering verduurzaming begrotingspositie

In de begroting 2019 hebben wij aangegeven dat wij mogelijkheden zien om met incidentele middelen structurele ruimte in onze (meerjaren)begroting te creëren. Wij hebben voorgesteld hiervoor een incidenteel bedrag van € 1,5 miljoen te reserveren en ons college opdracht te geven te komen met een nadere uitwerking van deze denkrichting. Inmiddels doen zich al een tweetal zaken voor die passen binnen deze denkrichting te weten het afwaarderen van het voormalige gemeentehuis in Weerselo en het vervroegd aflossen van de lening aan SVN. Wij stellen voor deze beide incidentele kostenposten ten laste te brengen van de gereserveerde middelen (de € 1,5 miljoen) en de structurele gevolgen daarvan te betrekken bij de totale uitwerking van deze denkrichting.

Extra weerstandsvermogen Sociaal Domein

In de begroting 2019 hebben wij voorgesteld een extra bedrag aan weerstandscapaciteit te reserveren voor onder andere de onzekerheden en risico's binnen het Sociaal Domein. Deze reservering was mede ingegeven door het feit dat de cijfers over 2018 aangaven dat aanvullende ramingen onvermijdelijk waren. In de begroting 2019 hebben we deze aanvullende ramingen meerjarig doorgetrokken maar voor 2018 doen we dat nu (tweede programmajournaal 2018). Een (gedeeltelijk) beroep op deze reservering ligt dus voor de hand.

Rekening houdend met de aangegeven en toegelichte dekkingsmogelijkheden ontstaat het volgende beeld:

Dekking tekort begroting 2018	
begrotingstekort 2018	-1.618
Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen	
- tegenvaller algemeen uitkering 2018	524
- opruimen conventionele explosieven - in afwachting raadsvoorstel	
Reservering verduurzaming begrotingspositie - creëren structurele begrotingsruimte	
- vervroegd aflossen lening SVN	118
- afwaardering voormalig gemeentehuis Weerselo	426
Extra weerstandsvermogen Sociaal Domein	
- aanvullende ramingen Sociaal Domein 2018	723
Totaal dekking	1.791
herzien saldo begroting 2018 - voordeel	173

Voorgesteld wordt in te stemmen met de aangegeven dekking van het begrotingstekort 2018

Samenvatting en conclusies

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt hebben met het overgrote deel van de tegenvallers over het jaar 2018 reeds rekening gehouden in de begroting 2019. Het volledig inzetten van (een deel van) de aanwezige dekking leidt zelfs tot een voordelig saldo over het jaar 2018 van € 173.000. Gezien de blijvende risico's en onzekerheden binnen het sociaal en de mogelijke fasering in de opbrengsten van het transformatieplan stellen wij voor dit voordelige saldo over het jaar 2018 niet te storten in de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen maar toe te voegen aan de resterende (extra) weerstandscapaciteit Sociaal Domein. Deze extra weerstandscapaciteit laat hierna de volgende stand zien:

• Voorgestelde extra weerstandscapaciteit Sociaal Domein begroting 2019		€ 1.000.000
• Af: nadeel sociaal domein begrotingsjaar 2018	-/-	€ 723.000
• Bij: toevoegen voordelig saldo begrotingsjaar 2018	+/+	€ 173.000
Resterende extra weerstandscapaciteit Sociaal Domein		€ 450.000

Voorgesteld wordt in te stemmen met de toevoeging van het voordelige begrotingssaldo 2018 aan de extra weerstandscapaciteit Sociaal Domein om redenen zoals hiervoor is aangegeven

Overige mutaties zonder gevolgen voor het saldo van de begroting

In deze paragraaf treft u mutaties aan die wel om een besluit vragen maar geen consequenties hebben voor het saldo van de begroting. Dit kan gaan om investeringen en incidentele budgetten ten laste van de reserves maar ook om incidentele budgetten die (nog) niet (geheel) zijn aangewend en wellicht moeten worden overgeheveld van het jaar 2018 naar het jaar 2019.

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) - Mechanische Riolering algemeen.

Sinds enkele jaren wordt gebruik gemaakt van een beheersysteem specifiek voor drukriolering. In dat systeem wordt op basis van inspecties de actuele kwaliteit in kaart wordt gebracht. Gemalen worden hierbij beoordeeld op elektrische-, en mechanische- en bouwkundige kwaliteit. Op basis van die beoordelingen worden vervangingsprognoses gegenereerd. Kern van de zaak is dat vervangingen en groot onderhoud worden bepaald vanuit technische aspecten en niet gebaseerd op economische levensduur. Vervangingen vinden uitsluitend plaats als daartoe een technische noodzaak is; bij geen of geringe schades/gebreken wordt er geen groot onderhoud gepland.

Financieel brengt deze aanpak met zich mee dat de in het verleden in begroting opgenomen investeringen genoemde projecten niet altijd goed aansluiten bij de prioritering vanuit het beheerprogramma. Bij de vaststelling van het oude GRP zijn investeringen geraamd op basis van economische levensduur en verwachtingen dat bepaalde voorzieningen het eind van hun levensduur bereikt zouden hebben. In de praktijk blijkt nu dat er destijds investeringen zijn opgenomen voor installaties die technisch gezien nog wel langer mee kunnen. Daarnaast komen er uit het technisch vervangingsprogramma installaties naar voren die in het investeringsprogramma niet voorkomen, en waar theoretisch gezien geen geld voor beschikbaar is. Bij de vaststelling van het nieuwe GRP zullen we voorstellen om analoog aan bijvoorbeeld het onderhoudsprogramma van wegen in meerjarenbegroting uitsluitend bedragen op te nemen en de daadwerkelijke invulling daarvan uitsluitend op basis van technische urgentie te laten plaatsvinden.

Voorsortierend op het nieuwe GRP stellen wij voor de bestaande ramingen samen te voegen tot één krediet Renovatie Pompgemalen.

Verrekening BTW

In eerdere programmajournaals hebben wij u gemeld dat wij eind mei 2017 een brief hebben gestuurd waarin wij verzocht hebben om met terugwerkende kracht vanaf 2013 een aantal BTW bedragen alsnog in aftrek te mogen brengen. Dit onder andere op basis van recente jurisprudentie in een aantal BTW zaken en wijzigingen in gemeentelijk beleid zoals de privatisering van het onderhoud van de buitensportaccommodaties wat ook gevolgen heeft voor de BTW aftrek. Om te voorkomen dat bedragen een eigen leven gaan leiden, hebben wij daarbij aangegeven dat wij eerst met de Belastingdienst om tafel willen, voordat wij bedragen gaan noemen.

Als vervolg op onze brief van eind mei zijn wij in de afgelopen maanden met de Belastingdienst in overleg geweest over ons verzoek. Dit overleg is (d.d. eind oktober 2018) nog gaande omdat er op onderdelen nog discussie is. Zodra wij definitief bericht hebben van de Belastingdienst, zullen wij u met een raadsbrief informeren over de uitkomsten.

Wijziging BTW aftrek voor sport

Bij sport is het aantrekkelijk om onder het BTW regime te vallen en de betaalde en de ontvangen BTW te verrekenen met de Belastingdienst.

Immers op veel uitgaven bedraagt de te betalen BTW 21% terwijl de af te dragen BTW veelal 6% bedraagt. Kapstok van het BTW voordeel is de titel: "gelegenheid geven tot sportbeoefening". Zoals aangegeven het toepassen van BTW voordeel op deze wijze in strijd is met de Europese regelgeving. Inmiddels is bekend dat het nieuwe kabinet voornemens is de btw-wetgeving op dit gebied te wijzigen, zodat dit aansluit bij de Europese regelgeving. Het wetsvoorstel hiertoe is op Prinsjesdag ingediend en moet alleen nog door de kamer worden geaccordeerd.

In de plaats van het wettelijke recht op aftrek van btw is zowel voor de gemeente als voor de amateursportverenigingen (waaronder ook de Dinkellandse stichtingen) een subsidieregeling in het leven geroepen. Op dit moment is niet bekend of deze regelingen de nadelen van de wijziging in de wetgeving volledig opvangen.

Wijziging koepelvrijstelling per 1 januari 2018

De dienstverlening vanuit Noaberkracht Dinkelland-Tubbergen aan onze gemeente, wordt door de Belastingdienst aangemerkt als een prestatie waarover omzetbelasting verschuldigd is.

Met de Belastingdienst is schriftelijk vastgelegd dat de omzetbelasting die de gemeente betaalt, grotendeels weer via het BTW compensatiefonds wordt verrekend.

Naast deze manier van verrekenen komt het bij samenwerkingsverbanden tussen gemeenten ook voor dat er voor de BTW aftrek gebruik wordt gemaakt van de zogenaamde koepelvrijstelling.

Omdat recentelijk is gebleken dat deze koepelvrijstelling in strijd is met Europese regelgeving, vervalt de koepelvrijstelling per 1 januari 2018. Omdat het vervallen van de koepelvrijstelling veel consequenties heeft en hierover in gemeenteland veel discussie zal ontstaan, leek het ons goed om u te berichten dat het vervallen van de koepelvrijstelling voor samenwerkende gemeenten geen fiscale consequenties heeft voor onze gemeente en Noaberkracht Dinkelland-Tubbergen, omdat wij met de Belastingdienst andere afspraken hebben gemaakt.

Grondbedrijf - Bouwkavelverkoop

Door de gunstige marktomstandigheden blijft de belangstelling voor bouwkavels groot en dit resulteert nog steeds in een aanzienlijk aantal verkooptransacties. Medio 2018 zijn al 35 kavels van de geprognosticeerde 42 kavels verkocht.

We verwachten eind 2018 te kunnen starten met de uitgifte van bouwkavels aan de Commanderiestraat in Ootmarsum en het plan Diezelkamp in Saasveld.

Complex Bedragen in €	Begroting 2018	Tweede PJ 2018
Kafmolen	4.509	5.967
De Schil	5.538	0
Kraakenhof	124.881	101.123
Diezelkamp	0	21.204
Rossum Noord	0	149.342
Commanderie	0	6.180
Deurninger es	0	99.871
Tilligte	0	108.176
Totaal	134.928	491.863

Voor de af te stoten vastgoedlocatie Hopmanstraat zullen we een complex instellen. Deze locatie is uit de verkoop gehaald om daarmee een woningbouwopgave van 5 à 6 seniorenwoningen te kunnen gaan ontwikkelen. Omdat het bestemmingsplan Sombeek opnieuw vertraging heeft opgelopen zullen we rekening moeten houden met een verliesneming; bij de jaarrekening 2018 hebben we hierover meer duidelijkheid. Hiermee rekening houdend stellen we voor om in dit tweede programmajournaal 2018 niet over te gaan tot een hogere winstneming maar eerst de duidelijkheid over het

bestemmingsplan Sombeek af te wachten. De daadwerkelijke uitkomsten betrekken we bij (het opstellen van) de jaarverantwoording 2018.

Investerings en budgetten ten laste van reserves

In de begroting 2018 zijn een aantal grotere incidentele uitgaven geraamd ten laste van de reserves. Hierbij valt te denken aan de beschikbaar gestelde budgetten voor de uitdagingen duurzaamheid, inbreiding voor uitbreiding en maatschappelijk vastgoed in relatie tot demografie. Deze gelden worden voor het overgrote deel niet in 2018 aangewend. In de begroting 2019 is aangegeven wat we de komende jaren met deze budgetten gaan doen. Vooruitlopend op het opstellen van de jaarverantwoording 2018 brengen wij deze ramingen en de daarmee gepaard gaande onttrekking aan de reserves in overeenstemming met de werkelijke kosten.

Voorgesteld wordt in te stemmen met overige mutaties zonder gevolgen voor het saldo van de begroting 2018 en deze te verwerken

Incidenteel beschikbare algemene middelen

In deze paragraaf treft u een uiteenzetting aan van onze beschikbare algemene middelen. Anders dan voorgaande jaren staan we niet alleen stil bij de beschikbare reserves maar behandelen we ook de reeds eerder toegekende incidentele budgetten.

We beperken ons hier tot de algemene beschikbare algemene middelen die afwijken van hetgeen is opgenomen in de begroting 2019.

Extra weerstandsvermogen Sociaal domein

• Voorgestelde extra weerstandscapaciteit Sociaal Domein begroting 2019		€ 1.000.000
• Af: nadeel sociaal domein begrotingsjaar 2018	-/-	€ 723.000
• Bij: toevoegen voordelig saldo begrotingsjaar 2018	+/+	€ 173.000
Resterende extra weerstandscapaciteit Sociaal Domein		€ 450.000

Verduurzaming begrotingspositie – creëren structurele begrotingsruimte

• Voorgestelde reservering creëren structurele begrotingsruimte		€ 1.500.000
• Af: afwaardering voormalig gemeentehuis Weerselo	-/-	€ 426.000
• Af: vervroegd aflossen lening SVN	-/-	€ 118.000
Resterende reservering creëren structurele begrotingsruimte		€ 956.000

De overige incidenteel beschikbare algemene middelen wijzigen niet door de voorstellen uit dit tweede programmajournaal 2018.

Voorgesteld wordt in te stemmen met de aangegeven presentatie en stand van zaken van de incidenteel beschikbare algemene middelen
--

Samenvatting en conclusies

In samenvattende zin kan worden gesteld dat de (financiële) gevolgen van het tweede programmajournaal opgevangen kunnen worden binnen de reserveringen die in de voorstellen uit de begroting 2019 zijn opgenomen.